

341. Het Nieuwe Testament

1. De afkorting hiervan is N.T. Het bevat zendbrieven, zoals die van Paulus. Het wordt ook wel aangeduid als het Nieuwe Verbond (afgekort: N.V.): in die zin is het ook een genadeverbond. Nieuwtestamentici houden zich ermee bezig. Geheel los hiervan hoorde je in de WO II, de Tweede Wereldoorlog, ook wel de leuze 'Nieuwe Orde, lege borden', maar die had niets van doen met de Bijbel. De textus receptus (Jaarboek 2009) is een uit verschillende bronnen samengestelde Griekse versie van het Nieuwe Testament. De parousie is de wederkomst van Christus op aarde. Een van de boeken van het N.T. is de Openbaring van Johannes (ook: Apocalyps). Met de logos wordt het Woord, God de Zoon, het wezenlijke beeld van de Vader, bedoeld. In Johannes 1, vers 14, staat dan ook: het Woord is vlees geworden. Met de god dezer eeuw wordt de Boze, de beheersers van de tegenwoordige wereld, bedoeld. De geldgod is de mammon van het N.T. Er zijn vier evangeliën (evangelies): dat van Mattheus, van Marcus, van Lucas en van Johannes. De Bijbel, de Heilige Schrift, de gezamenlijke boeken van het Oude en het Nieuwe Testament, is op het Concilie van Nicea in 325 vastgesteld en bevat volgens de christenen de ware heilsgeschiedenis. Oude en Nieuwe Testament worden ook wel aangeduid met oude en nieuwe bedeling. Wat is een bajesbijbel (Jaarboek 2007)? Antwoord: een Bijbeluitgave waarin slechts het Nieuwe Testament en enkele boeken uit het Oude Testament (Psalmen en Spreuken) zijn opgenomen, speciaal bedoeld voor gedetineerden. De armenbijbel (biblia pauperum) was destijds populair: een verzameling platen van taferelen uit het Oude en Nieuwe Testament met korte verduidelijkende tekst. Het apostolicum (verkorting van: opus apostolicum) is het deel van het Nieuwe Testament dat de Brieven en Handelingen bevat.

2. (Matteus, ook: Mattheus, NBG: Matteüs). In Van Dale wordt het mattheuseffect besproken. De uitdrukking 'van Teeuwis noch Meeuwis weten' stamt oorspronkelijk van 'Mattheus'. Synopsis is de naast elkaar plaatsing van de evangeliën van Mattheus, Marcus en Lucas in drie kolommen, waardoor de overeenkomsten en verschillen overzichtelijk worden. De aanduiding 'Allerkinderen' is verouderd voor 'Onnozele Kinderen'. De term 'beati possidentes' (zalig zijn de rijken) is een ironische verbastering van 'beati pauperes' (zalig zijn de armen). Hoe erg is het om met Beëlzebub de duivel uit te drijven? De Bergrede werd door Jezus op de berg bij het meer van Genesareth gehouden. Dat vind ik geheel uit den boze. De duif is het zinnebeeld van God, de Heilige Geest. Het grote gebod is dat van liefde tot God en de naaste. 'Ex abundantia cordis' betekent: uit de overvloed des harten. Ik noem zomaar wat heilige zaken: Heilige Geest, Heilig Bloed, de Heilige Familie, de Heilige Schrift, de heilige kerk, het Heilig Avondmaal, het heilig ambt van predikant, de Heilige Stad, et cetera. Geef de keizer wat des keizers is en Gode wat Gods is. De Drie Koningen waren de Wijzen uit het Oosten. Zoek eerst het koninkrijk Gods, het koninkrijk der hemelen. De leliën (des velds) spinnen niet: de Franse kroon gaat niet over op een dochter. Christus is het licht der wereld. Paarlen voor de zwijnen werpen is synoniem met: margaritas ante porcos. Dat is verderfelijk: de mug uitziften en de kemel doorzwelgen. Het Onzevader is het gebed des Heren. Of hij nu van de ratten gebeten was of niet: hij was aan de heidenen, de turken of de joden overgeleverd. Is Saul ook onder de profeten? Jezus' strafrede tegen de farizeeën loog er niet om. Je hebt er geen tittel of jota van begrepen. Ook 'te elfder ure' is een Bijbelse term. Een 'vox clamantis in deserto' is een roepende in de woestijn, iemand van wie de woorden in de wind worden geslagen. Geestelijken arbeiden in de wijngaard des Heren. De acht zaligsprekingen komen uit Bergrede. Wie zoekt, vindt. Zoekt en gij zult vinden. De reinen van hart zijn zuiver. Hoe luidt de hoofdsom der wet?

3. (Marcus) Hij zei: Abba, Vader, alles is U mogelijk. Een boanerges is een heftig man, met name een prediker die gloeit van geestdrift en blaakt van vurige geloofsijver. Grappa of marc (!) is brandewijn bereid uit het laatste uit druiven geperste vocht en uit de schillen en pitten van uitgeperste druiven. Het penningske der weduwe is een kleine gift van grote waarde. Hoe is het om je ziel te verliezen terwijl je de wereld wint?

4. (Lucas). Met mijn ogen dicht zeg ik: je bent familie van me van Adamswege. Aan de Emmaüsgangers verscheen Jezus. Een farizeeër is een huichelaar. De engel Gabriël wordt door God naar Maria

gezonden. Op het kerstfeest, met Kerstmis, zingen wij: ere zij God in den hoge. Simeon was door de Heilige Geest een godsspraak gegeven. Ben jij een vreemdeling in Jeruzalem? Christus was de Koning der Joden. Op zijn kruis stond: Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum. Het kerstevangelie lezen we in de kerstmis. Een bedrijvige martha is een zorgvolle drukke huisbestierster. De Messias is de Opgang uit de hoogte. Een barmhartige samaritaan ontfermt zich over zijn medemens. Hij vreesde met grote vreze. Zij baden plechtig het Weesgegroet, het Ave Maria. Dagdagelijks [Belgisch-Nederlands, niet algemeen] deden anderen dat met een weesgegroetje, een ave, een aveetje.

5. (Johannes). Als je vijftig jaar oud en man bent, heb je Abraham gezien (kreeg je een abraham?) en weet je waar Abraham de mosterd haalt. Vrouwen krijgen een sara en hebben Sara gezien. Het avondmaalsbrood is het brood des levens. 'Ecce homo' (zie de mens) zijn de woorden waarmee Pilatus de gegeselde en met doornen gekroonde Christus aan het volk toonde. In dit rijtje hoort niet thuis: joh, ga fietsen! Het hogepriesterlijk gebed sprak Jezus uit bij het Laatste Avondmaal. De Goede Herder waakt over zijn schapen. Ook het lam Gods is een symbolische benaming voor Christus. Een nicodemiet is iemand die in het geheim tot de Reformatie was overgegaan, maar in het openbaar rooms-katholiek bleef. Noli me tangere (raak mij niet aan) is de naam van het kruidje-roer-mij-niet, maar ook een uit- of afbeelding van de verzezen Christus. Hij stond bekend als een ongelovige thomas. De pilatusvraag luidt: wat is waarheid? Rogate is de vijfde zondag na Pasen. In het Vaderhuis zijn vele woningen. De duivel is de vader der leugen.

6. (Handelingen). Ik geloof: Gods vaderhand beschermt ons. Met Pinksteren hebben we de vijftigste dag na Pasen, herinneringsfeest aan de neerdaling van de Heilige Geest op de apostelen, die samen met Maria en andere vrouwen en mannen in een zaal te Jeruzalem bijeenwaren. Het non possumus is de onmogelijkheid om iets te doen. Paulus was de heidenapostel. Met godverwaten hand schreef hij de brief aan de godvrezende. Galatië is een Romeinse provincie in het binnenland van Klein-Azië. Dorkas was een gelovige vrouw in Joppe. Damascus is een belangrijke stad in Syrië. De cederappel moet je met het joodse Loofhuttenfeest letterlijk in de hand houden. Het apostelconvent was een vergadering van apostelen.

7. (Romeinen). De betekenis van 'in saecula saeculorum' is: tot in de eeuwen der eeuwen. 'Sola fide' staat voor: door het geloof alleen (Luthers interpretatie van Romeinen 3, vers 28, die tot het sjibbolet der lutheranen werd).

8. (1 en 2 Korintiërs, VD: Korintiërs 1 en 2). Een genadegave is door genade verkregen. Hoop, geloof en liefde: de meeste van deze is de liefde. De christenen zijn de leden van Christus' lichaam. Het paulinisch (paulijns) privilege is het recht op ontbinding van het huwelijk tussen niet-gedoopten, indien een van beiden na het huwelijk het doopsel ontvangt en de andere partij daar niet mee instemt. Die staat, zie toe dat hij niet valle. Iemand op zijn tabernakel geven, betekent een pak slaag. Het geloof kan bergen verzetten.

9. (Tessalonicenzen). Beproof(t) alle dingen, behoud(t) het goede. Die niet werkt, zal niet eten.

Rein Leentfaar